

PANORAMA

Het ware verhaal achter
de affaire Fons Spooren

ONTHULLEND DOSSIER

HET DUBIEUZE DUBBELLEVEN VAN EEN TOPAMBTENAAR OP JUSTITIE

- Met dienstauto jonge jongens ronselen
- Vaste klant van Praags homo-bordeel
- Al langere tijd in hoogst chantabele positie

MINISTER DONNER, HOE LANG STAAT U DIT NOG TOE?

24 PAGINA'S DOSSIER
NIEUWE, SCHOKKENDE FEITEN

Eindhoven, Weert, Den Haag: onderzoek
naar de zaak-Spooren komt uit bij top van Justitie!

HET SEX-SCHANDAAL & DE DOOFPOT

Onmiddellijk na de arrestatie van PSV-directeur Fons Spooren gonst het rond het Eindhovense 'homoplantsoen' van de geruchten. Waarom is hij wél opgepakt en andere 'hoge omes' niet? Verslaggevers Fred de Brouwer en Henk Krol deden diepgravend onderzoek naar ándere namen in het schandaal, naar de duistere rol van politie en justitie, en de connecties tussen Eindhoven, Weert, Den Haag en Praag. Een onthutsend dossier over mensenhandel, manipulatie en machtsmisbruik.

Dertien mei 2003. Fons Spooren (39), commercieel directeur van de Eindhovense voetbalclub PSV, wordt om kwart voor zeven 's ochtends door zes agenten in drie politieauto's gearresteerd in zijn woning in het Brabantse Netersel. Zijn twee zoonjes Alex (5) en Rick (8) liggen nog te slapen. Door al het machtsvertoon zal dat niet lang meer duren. De politie laat onverbleemd weten waarvan Spooren wordt veracht: ontucht met minderjarige jongens in het Anne Frankplantsoen, op penaltystand van het Philipsstadion. Fons Spooren verzet zich niet en gaat gedwee mee. Zijn vrouw Anita (38) en de kinderen blijven vertwijfeld achter. Tot op dit moment hebben ze geen notie van Spoorens dubbelvellen gehad. Dat hij soms drie keer per week contact zocht met jongemannen in het Anne Frankplantsoen, is bij het hechte gezin onbekend. Ze kennen hem alleen als liefhebbende echtgenoot, uitstekende vader en keiharde werker.

Spooren groeide uit van succesvol horecaondernemer tot voetbalbobo met omgekend gouden handjes. Met een combinatie van charme en zakelijk vernuft sleept hij voor de landskampioen 52 miljoen euro per jaar aan sponsorgelden binnen. Vóór zijn tijd was dat slechts 18 miljoen. Geld dat door voorzitter Harry van Raaij wordt besteed aan de upgrade van het stadion aan de Mathildelaan en de aankoop van topspelers.

Als doorringt wat er die ochtend precies aan de hand is, stort voor de achterblijvende familie de wereld in. Nog niet zolang geleden moest Anita Spooren de hiv-besmetting van haar man verwerken, waarvan zij meende dat hij die had opgelopen in een meisjesbordel. Nu houdt ze er ernstig rekening mee dat haar Fons is besmet door een man in het plantsoen.

De eerste dagen weet de familie de arrestatie nog:

SPOORENS BESMETTINGSGEVAAR WAS MINIMAAL

Het hiv-virus dat aids kan veroorzaken, waait niet zomaar over van de een naar de ander. Er is een direct bloedcontact nodig (bijvoorbeeld met besmette naalden) of onbeschermd (anale of vaginale) sex, waarbij vooral de passieve partner gevaar loopt. Iemand die besmet is, krijgt tegenwoordig een medicijncocktail die er in de meeste gevallen voor zorgt dat het virus zo ver wordt teruggedrongen dat het niet meer aantoonbaar is in het bloed. Op dat moment is ook het besmettingsgevaar uiterst gering, zeker wanneer de betrokkene alleen passieve sex heeft. In het geval van Fons Spooren was dat het geval. Als Spooren al onbeschermd sex zou hebben gehad, is de kans dat hij anderen in levensgevaar heeft gebracht, zo menen deskundigen, minimaal.

**Telkens weer
duikt de naam
van een Haagse
topambtenaar op,
hij rijdt in een
dienstauto met
chauffeur...**

angstvallig verborgen te houden. Fons is – in hun ogen – geen crimineel. Hij heeft weliswaar contact gehad met mannelijke prostituees, maar dat is juridisch niet strafbaar. Iedereen houdt er dus rekening mee dat hij snel weer thuis zal zijn. Naar buiten toe wordt door de familie en PSV gemeld dat Fons Spooren ziek is.

Na enkele dagen zit hij echter nog steeds vast. Uitgerekend op hetzelfde moment dat PSV bekendmaakt dat haar financieel directeur, woonachtig in Netersel, op non-actief is gesteld, geeft justitie een persbericht uit over de arrestatie van een man uit datzelfde dorp. Op een teletekstpagina van Omroep Brabant verschijnen die twee berichten vlak onder elkaar. Een link is snel gelegd; het begin van een heuse mediahype.

Als de vaste bezoekers van het Anne Frankplantsoen de volgende dag uit de pers vernemen dat de voornaamste Brabander is gearresteerd, volgt een golf van verontwaardiging. De meeste mannen leiden immers met zo'n dubbelvellen als Fons Spooren. Velen zijn getrouwd, hebben kinderen, een goede baan of een belangrijke maatschappelijke positie. Bij de *Gay Krant* in Best komt het ene telefoontje na het andere binnen. De redactie wordt overstelpd met e-mails. De reacties zijn eensluidend: waarom wordt uitgerekend Fons Spooren opgepakt? In het bewuste plantsoen gebeuren kwalijke dingen, maar daarvoor kan zeker een man als Fons Spooren niet verantwoordelijk worden gehouden. Wordt Spooren misschien gebruikt om de afgedacht af te leiden van ernstiger zaken, of probeert justitie de echte grote jongens – gewezen wordt naar een militair, een kerkelijk leider, een medicus en een hoge ambtenaar – uit de wind te houden? Fons Spooren is volgens de mannen die reageren geen pedoseksueel. "Hij kwam er niet voor 't jonge knapen."

"Als het hier niet om jongens zou zijn gegaan, maar om meisjes van dezelfde leeftijd, was er niemand gearresteerd," beweren de meesten met stelligheid. "De jongens die in het park hun diensten aanbieden, weten waarmee ze bezig zijn."

"Niemand dwingt hen om hun lichaam te verkopen."

"Het zijn vooral de Marokkaantjes die zich uitgeven voor 18, terwijl ze pas 16 zijn. Die lijken ouder als ze hun snor laten staan."

Uit de reacties blijkt bovendien dat vrijwel geen klant zich realiseert dat de Nederlandse wetgeving drie jaar geleden is veranderd. Tot die tijd waren

alle seksuele contacten met jongens en meisjes boven de 16 toegestaan. Onder druk van het Europees Parlement werd die leeftijdsgrens voor betaalde sex verhoogd naar 18 jaar. "En dat terwijl kinderen steeds jonger volwassen worden," meent een lotgenoot van Spooren. Zelf zegt hij later: "Ik zocht volwassen jongens van 18 en ouder, maar ik heb ze nooit om een paspoort gevraagd."

**Bezoekers van het park
zeggen dat Spooren
geen echte 'zware jongen' is...**

En aantal parkbezoekers wijst meteen in de richting van het midden-Limburgse Weert. Daar zou van alles aan de hand zijn. Enkele mannen uit de 26 kilometer zuidelijker gelegen gemeente zouden bemiddelen tussen Tjechische jongens en Nederlandse liefhebbers. Er zouden zelfs feesten worden georganiseerd waarbij een vooraanstaand politicus en een kerkelijk leider uit Weert zijn betrokken. Ze zijn er bovendien zeker van dat hoge functionarissen van justitie – er wordt vooral in de richting van Den Haag gewezen – iets met de zaak van doen zouden hebben. "Dat zijn de écht zware jongens, niet meneer Spooren. Die kwam min of meer toe-

Fons Spooren op weg naar zijn vrijheid.

**Een rechercheur van het Hades-team,
belast met het onderzoek naar
criminele activiteiten in het plantsoen,
verklaart later: 'Fons Spooren
wandelde op een verkeerd moment
op een verkeerde plek, en daarmee
door ons onderzoek'**

vallig in beeld omdat hij in Eindhoven een bekend gezicht heeft."

Een rechercheur van het Hades-team, belast met het onderzoek naar criminele activiteiten in het Anne Frankplantsoen, zal later profetisch verklaren: "Fons Spooren wandelde op een verkeerd moment, op een verkeerde plek, en daarmee door ons onderzoek." Korte tijd later wordt hij van zijn taak ontheven.

De Eindhovense politie moet al in 1990 bekend zijn geweest met misstanden in het Anne Frankplantsoen. Er zijn dan bij voortdurende klachten over zaken die niet door de beugel kunnen. In 1995 wordt de actiegroep Mike & Dennis actief. Deze werkgroep signaleert misbruik van jonge jongens, keert zich tegen de toegenomen prostitutie en wil het park weer omvormen tot een 'normale' ontmoetingsplaats voor volwassen homo's. Elke grote gemeente heeft wel een 'baan', een plek waar voornamelijk getrouwde mannen zonder commerciële bedoelingen sex hebben in de vrije natuur.

De politie echter beweert pas begin dit jaar op de hoogte te zijn van wantoestanden in het Eindhovense park. Over de precieze aanvang van het zogeheten Hades-onderzoek circuleren verschillende data. De politie heeft een andere agenda dan justitie in Den Bosch, terwijl minister Donner bij de beantwoording van Kamervragen over dit onderwerp zich nog weer een ander startmoment herinnert. Van de actiegroep Mike & Dennis zegt de politie in eerste instantie nog nooit te hebben gehoord. Een ontkenning die niet lang vol te houden is. De voormalige voorzitter heeft nog aantekeningen van zijn gesprekken met rechercheurs uit 1995 en 1996. Uiteindelijk moet de politie toegeven dat ze in maart van dit jaar opnieuw contact heeft gezocht met deze voorman, ruim vóór de arrestatie van Fons Spooren. Dat gebeurde niet toevallig. Daarvoor moesten de Brabantse dienders naar ▶

een compleet andere regio, omdat deze nam inmiddels op meer dan een uur rijden van Eindhoven woon.

Door de aanvankelijke ontkenning van de contacten met de inmiddels opgeheven werkgroep raakt de politie zelf in het verdachtenbankje. Want waarom is men in eerste instantie niet eerlijk? Bovendien verklaart Mike & Dennis nu dat de werkgroep destijds uit elkaar spatte na intimidatie door de politie. De reden daarvoor blijft duister.

Twee dagen voor de eerste publicatie in de Gay Krant geeft de redactie twee rechercheurs van het Hades-team inzage in de tekst. Ook dat feit wordt door de politie eerst ontkend en later toch toegegeven. Opmerkelijk daarbij is dat de politie, nadat ze de tekst op het privé-adres van de hoofdredacteur overhandigd krijgt, onmiddellijk doortrekt naar de Roermondse gevangenis om er Fons Spooren mee te confronteren. De rechercheurs melden zelfs waar ze de informatie hebben gekregen. Een duidelijke overtreding van de opsporingsregels.

Steeds meer bezoekers van het park menen te weten waarom de politie zo krampachtig reageert:

Het lijkt erop dat justitie burgemeester Welschen als buikspreekpop gebruikt

telkens weer duikt de naam van een Haagse topambtenaar op. Hij rijdt in een dienstauto met chauffeur. Eén man weet zelfs zijn voornaam...

De Weertenaren Cor K. en Wiel R. worden verdacht van sex met Jonge Jongsens en mensenhandel

Opshudding ontstaat er wanneer de toenmalige burgemeester Rein Welschen meent een krantenbericht uit het *Eindhovens Dagblad* te moeten bevestigen. Fons Spooren zou *hiv-positief* zijn *o.j.* dus een gevaar vormen voor de volksgezondheid. Waarom Welschen daar juist nu mee komt is een volstrekt raadsel. De politie is – na 4000 telefoontaps – immers al maanden op de hoogte van dat feit. Spooren had namelijk contact met zijn consulente in het Tilburgse ziekenhuis waar hij wordt behandeld. Maar al die tijd kon hij gewoon zijn gang gaan, met alle gevaren van dien. Waarom is dit feit dan nu ineens zo belangrijk? De oplossing van dat raadsel ligt in de toevoeging van de burgemeester, die zijn uitspraak doet ná overleg met

Zeker is dat justitie meer feiten moet hebben om het voorarrest te kunnen verlengen. Wanneer de hoerjongens zich melden, wordt ze dringend verzocht alsnog een aanklacht in te dienen of een eerdere aangifte aan te scherpen

hoofdofficier van justitie Charles van der Voort en politiecommissaris L. Th. C. Kujs. Welschen roept de jongens die contact hebben gehad met Fons Spooren nadrukkelijk op zich te melden voor een aids-test. Echter niet de aids-test, maar het zich melden is de échte reden. Er zijn op dat moment namelijk nauwelijks beschuldigende aanklachten tegen Spooren. Het lijkt er veel op dat Welschen door justitie wordt gebruikt als buikspreekpop. Zeker is dat justitie meer feiten moet hebben om het voorarrest te kunnen verlengen. Door de oproep worden enkele hoerjongens ongerust. Wanneer zij zich melden wordt ze dringend verzocht alsnog een aanklacht in te dienen of een eerdere aangifte aan te scherpen.

Ondertussen worden de verwijzingen naar Weert steeds sterker. Al snel blijkt dat deze vooral van doen hebben met andere, betrokken verdachten. Burgemeester Carel Majoor van de vlieland roept de fractievoorzitters – door hem aangeduid als het presidium – bijeen voor overleg. Kennelijk voelt hij zich door het begrip 'hoge ome' aangesproken. Door alle publiciteit reageert Majoor als door een

wesp gestoken. Op een in der haast bijeegeroepen persconferentie deelt hij mee dat er in zijn gemeente niets aan de hand kan zijn.

Toch worden er korte tijd later drie mannen uit Weert en omgeving gearresteerd. Allereerst is dat Cor K., de directeur van een bedrijf met 150 man personeel, die daarnaast voor een paar tientjes bij de politie mannen verlinkt die zich schuldig maken aan verboden contacten. En dat tervrij Cor ze zichzelf wel toestaat. Uitgerendeking hij staat bekeerd als iemand met interesse voor wel heel erg jong. Zowel binnen zijn bedrijf als in het park ▶

Het is de laatste maanden opvlendend rustig in het Anne Frankplantsoen...

WIE IS WIE?

Philippe Bär: oud-bischop van Rotterdam; moet aftreden na geruchten over zijn homoseksuele geaardheid, die blijken te zijn aangewakkerd door de katholieke deken Wim van der Valk, zelf intussen gekend homoseksueel.

'ank van Brummen: voormalig directeur-generaal van Justitie.

Pavel Cak (gefingerde naam): Tsjechische pornoster in en later regisseur van veel homofilms, tot voor kort fractievoorzitter en de (voormalige) partner van Pieter-Jan.

'Pieter-Jan' (gefingerde naam): de bewuste topambtenaar van Justitie.

Arthur Docters van Leeuwen: toenmalig BVD-chef en destijds super procureur-generaal van justitie.

Piet-Helm Donner: minister van Justitie.

Stefán Fícar: chauffeur van de jongenssexclub Pinocchio in Praag.

Henk Geven: voormalig directeur-generaal van Justitie.

Wiktor Grodecki: filmregisseur en maker van documentaires over de schemerzone van de

Praagse kinderporno-industrie.

Hades-team: belast met het onderzoek naar criminele activiteiten in het Anne Frankplantsoen; detail: Hades is de god van de onderwereld en het dodenrijk.

Alouis Heijmans: ex-wethouder voor de PvdA in Weert.

Leon Heuvelmans: fractievoorzitter van de PvdA in Weert.

Roman Nysek: regisseur van homofilms en opgepakt wegens sex met en handel in minderjarigen.

Cor K.: ondernemer, en verdacht van sex met minderjarigen en mensenhandel; nog steeds in hechtenis.

Geert-Jan Knoops: advocaat van Fons Spooren.

Carel Majoor: burgemeester van Weert.

Mike & Dennis: lokale actiegroep die het Anne Frankplantsoen wil omvormen tot een 'gewone baan' voor seksueel verkeer tussen volwassen

homo's en die zich keert tegen de toenemende prostitutie aldaar.

Wiel R.: ondernemer, en verdacht van sex met

minderjarigen en mensenhandel; nog steeds in hechtenis.

Harry van Raaij: voorzitter van PSV.

Fons Spooren: directeur van PSV (op non-actief gesteld) en verdachte in wat de Anne Frankplantsoen-affaire is gaan heten.

Anita Spooren: de vrouw van Fons Spooren.

Felix Spooren: broer van Fons Spooren en pastoor in Geldrop.

Jan Suyver: voormalig secretaris-generaal van Justitie.

Wim van der Valk: de katholieke deken van de Sint Martinusparochie in Weert.

Charles van der Voort: hoofdofficier van justitie.

Arno van der Weide: horreca-exploitant en eigenaar van diverse uitspanningen in de omgeving van Weert die, ten onrechte, zijn aangemerkt als het epicentrum van ontucht en seksfeestjes.

Yvonne van der Weide: zus van Arno, zelf eigenaresse van een horecazaak; inmiddels overleden.

Rein Welschen: burgemeester van Eindhoven ten tijde van de aanhouding van Fons Spooren.

Frans Wiertz: bisschop van Roermond.

HET COMPLETE DOSSIER ANNE FRANKPLANTSOEN

In plaats van deze prachtige tuin, die voor 500.000 euro werd aangelegd, ziet de gemeente Vicort liever een knollenveld... De eigenaar van dit landgoed, valselyk beschuldigd van het organiseren van seksfeesten, betaalt nu de rekening van lokale reddel en achterklap.

weet hij de weg naar jonge Tjechische jongens. De ander is een goede vriend van hem, Wiel R., mededirecteur van een timmerfabriek, een oudere man bij wie Cor vaak kinderporno's worden komen lenen. Ze staan opgeslagen in zijn winkeldertje, maar werden door de politie ondanks een huiszoeking nooit gevonden. Ook hij wordt verdacht van sex met jonge knapen, mensenhandel en het bezit van kinderporno. De dag na de arrestatie laat zijn zwager, de andere directeur, op het kantoor van Wiel de harde schijf van diens pc wissen.

Zowel Cor K. als Wiel R. zitten op dit moment nog steeds vast. Ook wordt er nog een 37-jarige inwoner uit het naburige IJtervoort door de politie aangehouden.

De genoemde feesten zouden aanvankelijk zijn gehouden in een blokhut in de achtertuin van Wiel R. en later bij een horecabedrijf in het buitengebied. Daar zouden jonge jongens, vooral asielzoekers, beschikbaar worden gesteld aan betalende liefhebbers. Er valt ook een naam: Arno van der Weide (42), eigenaar van vier zaken (waaronder het homovriendelijke Anker en de uitspanning De Toerist op de weg van Weert naar Stramproy); zijn bedrijf zou in de ogen van veel Weertenaars het epicentrum zijn van ontucht.

Arno van der Weide is radeloos. Vanaf juni van dit jaar ziet de zelfmade horecaondernemer de omzet van wegrestaurant De Toerist in Tungleroy met de dag teruglopen. De aanhoudende achterklap in het Weertse pleegt niet alleen een aanslag op zijn bedrijf en inkomsten, maar evenzeer op zijn geloofsrust. Het ruime parkeerterrein blijft angstig leeg. Klanten zeggen geboekte feestjes af. Bruloften worden plotseling geannuleerd. Doopfeesten gaan ineens niet door. De reden wordt nimmer bekendgemaakt, maar is Van der Weide maar al te duidelijk geen mens wil meer gezien worden op een besmette locatie.

Leon Heuvelmans van de lokale afdeling van de PvdA en lid van het presidium, is op het gemeentehuis aanwezig als Carel Majorz zijn fractieleiders in paniek bijeen roept. De column waarin Youp van 't Hek kort na de aanhouding van Fons Spooren gekscherend een relatie legt tussen het Weertse stadsbestuur en 'Marokkaanse zuigkouders' ligt op de vergadering. "De insinuaties dat wij betrokken zouden zijn bij pedofestjes, vind ik bezopen," roept de socialist een beetje makkelijk. "Speculaties zijn dodelijk. Ik wil er niets mee te maken hebben. Dit is een zaak van justitie."

Direct na de publicatie over de Weert-connectie meldt deken Van der Valk zich ziek: burn-out

Ook neemt Heuvelmans het onvoorwaardelijk op voor zijn partijgenoot Alouis Heijmans, wiens naam in het roddelcircuit steeds vaker wordt genoemd. Heijmans in juni van dit jaar: "Ik weet dat ik in verband word gebracht met seksfeesten die in De Weert zijn zijn georganiseerd. Ontkennen heeft toerist zinnen, roddels zijn nou eenmaal hardnekkig. Het enige wat ik erop kan zeggen is dat ik al 27 jaar gelukkig getrouwd ben. Ik heb vier dochters. Wat heb ik nou te zoeken bij homopartijtjes?" Niettemin laat de geïntoneerde Heijmans zich een serie clichés onvallen die voeding geven aan de onsmakelijke geruchtenstroom in de richting van Van der Weide: "In elke roddel zit wel een kern van waarheid," zegt de voormalige wethouder. "Praatjes ontstaan niet zomaar. Waar rook is, is meestal ook vuur!"

Fons Spooren: 'Ik voelde dat de deken en ik dezelfde geartheid hebben'

Brand is er inderdaad, echter niet in Tungleroy. Hoewel horecamaan Arno van der Weide openlijk homoseksueel is en ook een relatie onderhoudt met een jongere asielzoeker uit het nabijgelegen Baexem, blijkt na uitgebreid politieonderzoek niet dat hem een strafbaar feit is aan te wijzen. Wel wordt meer en meer duidelijk dat Heijmans nog een politiek appeltje te schillen heeft met de horeca-exploitant. Uit onvrede met de gemeentepolitij steunt Van der Weide als lijstduwer de Weertse Actie Partij, die na een turbulente verkiezingscampagne zelfs een wethouderszetel claimt. En wel te weten die Alouis Heijmans al negentien jaar koestert. Heijmans vindt zijn wraak in het regionale bestemmingsplan, dat voorschrijft dat de hectare land achter De Toerist knollenveld hoort te zijn en niet de fantastische tuin die voor een vermogen is aangelegd. Van der Weide wordt dan ook gesommeerd om een bulldozer te laten komen. De dwangsom die hem vervolgens wordt opgelegd is inmiddels opgelopen tot meer dan 100.000 euro en betekent een zeker faillissement. Heijmans verklaart desgevraagd cynisch: "Tja, hoe triest allemaal, maar regels zijn nou eenmaal regels..."

Een andere inwoner van Weert die het in de roddels moet ontgelden, is de plaatselijke deken. De 59-jarige 'kapelaan van de paus' Wim van der Valk van de Sint Martinusparochie is al jaren onder-

werp van gesprek. Hij haalde vaak de landelijke pers met zijn opvallende uitspraken, met het feit dat hij van alle Limburgse pastoors de meeste misdienaars heeft en met zijn levende kerststal, die elk jaar duizenden bezoekers trekt. Hij was te gast bij onder anderen Andries Knevel en Sonja Barend. Van der Valk beleeft een late roeping. Voordat hij zich tot priester laat wijden, is hij handelaar in serviezen, kristal, porselein en luxe smuisterijen. Vanaf de kansel is hij erg anti-homoseksueel. Maar in Weert doen heel andere verhalen de ronde over 'in privé-leven. Wanneer in 1998 de zus van Arno van der Weide, Yvonne, eigenaresse van Het Anker, zelfmoord pleegt - ze is dan 36 - komt hij in botsing met de vele lesbische vriendinnen en homoseksuele vrienden van Yvonne. Tijdens de requiemmis vraagt hij de aanwezigen van af de preekstoel om vooral niet ter communie te gaan wanneer ze seksueel anders leven dan door de Bijbel wordt voorgeschreven. Er gaat een golf van verontwaardiging door de dekenale kerker. Nog opvallender is zijn actie, tien jaar geleden, tegen oud-bisschop Philippe Bär van Rotterdam. Deze uiterst populaire kerklider moet uiteindelijk aftreden door aanhoudende geruchten over zijn geartheid. Later blijkt uit het boek *De Katholieke Ziekte* dat die roddels werden aangewakkerd door ene Wim van der Valk, toen nog doled in Antwerpen. In *Profetische Stemmen* omschrijft Bär zelf de chantage van Van der Valk cryptisch met: "De jlen werden vanuit een hinderlaag op mij afgevuurd. Die aanvallen kon ik niet pareren, omdat 'het struikgewas geen zicht bood."

DE HYPOCRISIE VAN ENKELE HOOFDROLSPELERS

Alle hoofdrolspelers in dit verhaal hebben één ding gemeen: hun grenzeloze hypocrisie. Monseigneur Wim van der Valk toont enorme belangstelling voor alles wat met homoseksualiteit te maken heeft, maar weigert homoseksuele gelovigen de sacramenten. De in dit dossier genoemde hoge functionaris van de ambassade is overduidelijk homoseksueel en bezoekt gaybars in Praag. Toch schrijft journalist Willem Oltmans in zijn dagboeken dat dezelfde man, als die in 1972 op de ambassade in Moskou werkt, op verzoek van toenmalig minister Joseph Luns siten in het werk stelt om hem tegen te werken omdat hij - Oltmans - openlijk niet is.

De ambtenaar (zie verderop) is op het ministerie van Justitie fervent tegenstander van de openstelling van het burgerlijk huwelijk voor lesbische stellen en homoparen, ook als al zijn collega's al lang voorstander zijn. Bovendien geeft hij mede leiding aan een ministerie waar bestrijding van betaalde sex met minderjarigen blijkbaar hoog op het prioriteitenlijstje staat, terwijl hij tenminste de schijn wettich met vergelijkbare praktijken in te laten.

Tijdens de requiemmis voor Yvonne vraagt deken Van der Valk vanaf de preekstoel aan de aanwezigen om vooral niet ter communie te gaan wanneer ze seksueel anders leven dan door de Bijbel wordt voorgeschreven

Van der Valk is een uiterst zakelijke man. Met veel ambitie weet hij voor zijn kerkelijke activiteiten zelfs grote sponsors te vinden. Opmerkelijk is dat hij dezelfde bedrijven over de streep trekt als Fons Spooren dat doet voor PSV. Geregeld komen de twee elkaar tegen, onder meer in het aan Philips gelieerde sterrenrestaurant de Karpendonkse Hoeve. Fons Spooren daarvoor: "Ik keek hem aan en voelde dat hij en ik dezelfde geartheid hebben. Zoiets hoef je niet uit te spreken, je wéét het gewoon." Daarnaast kennen Wim van der Valk en Felix Spooren elkaar. Felix is de broer van Fons, pastoor in het nabijgelegen Geldrop en, volgens velen, belijdend homoseksueel.

Is de naam van de geestelijke uit het politiedossier geschrapt?

In dezelfde week dat Weert in de pers wordt genoemd in verband met het Anne Frankplantsoen, meldt Van der Valk zich bij bisschop Frans Wiertz in Roermond. Daar laat hij weten dat hij 'wegens een burn-out' met onmiddellijke ingang zijn taak wil neerleggen. Wiertz is daar niet gelukkig mee. Hij wijst Van der Valk op de Weertse roddels en waarschuwt hem dat zo'n plotseling vertrek de verdenking alleen maar zou kunnen versterken. Maar Van der Valk is niet tegen te houden. Al de volgende zondag meldt hij zijn verhuusde gelovigen per direct te stoppen als deken. De volgende dag is hij vertrokken, zijn kudde in ontroddering achterlatend. Waarom zo plots? willen veel kerkgangers weten. En vooral: waarom zo definitief?

Volgens het kerkbestuur gaat Van der Valk enkele weken naar zijn broer in Antwerpen omdat de deken doodziek is en vooral rust nodig heeft. In werkelijkheid wordt hij echter, begin augustus, ►

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

vers

Monseigneur Willem Anthony van der Valk,
kamenik van het bisdom Roermond, doops voor zijn
afschiedsmis in de Viborier Sint Martinusparochie:
"Ik durf de kerk nooit achterom geweest."

door parochianen gesignaleerd in Malgrat de Mar, een toeristenstadje aan de Spaanse Costa Brava. Drie jaar eerder kreeg de deken het aan de stok met een Weerter familie vanwege het heilig vormsel van hun dochter. De commercieel ingestelde priester verplichtte elk kind bij die gelegenheid om voor 50 gulden een bijbelteje te kopen. Maar in het bewuste gezin waren al twee van deze bijbeltejes aanwezig. Precies een jaar eerder had de oudere zus ook al het vormsel gedaan en was er nét zo'n bijbelteje aangeschaft. Van der Valk zette de familie voor het blok: geen bijbel, dan ook geen vormsel! De familie koos voor het laatste, maar zocht wel publiciteit bij het tv-programma *Kopschijfers* van Jack Spijkerman. Van der Valk werd genomineerd voor De Vergulde Nachtspiegel, de prijs voor een belachelijke actie. Vanaf dat moment was de rebel-

Dezelfde deken Van der Valk blijkt met jonge jongens van de Costa Brava te genieten

se familie niet meer welkom in Gods huis, dat werd beheerd door de deken.

Soms lopen dingen heel toevallig. Uitgerekend familie, op vakantie in Lloret, hoort van kermis dat de pastoor - die zich in Weert ziek heeft ge- - elke dag met jonge knapen op de terras: zee zit. De nog steeds verholgen vader besluit, op drie dagen lang met zijn gloednieuwe dij camera op de bewuste boulevard te gaan poster jowel: op 11 augustus heeft hij beet. Hij fot feert Wim van der Valk ontspannen genietend ter een pilse, in gezelschap van jonge knape hij later aanduidt als 'zijn scolieten.

"De waarheid verdedigt zichzelf," schrijft deken twee weken later over de sexroddels w. hij zelf een rol speelt. Op de voorpagina vi

huis-aan-huiskrant *Land van Weert* deelt hij mee: "God zij dank kennen we in Nederland een openbare en onafhankelijke rechtsgang. Als er betrokkenheid is van Weerter mensen bij zaken waar de geruchten over gaan, dan komen die mensen vanzelf voor de rechter. Bij die rechtsgang kan dan iedereen zien dat ik daar niet bij ben. Misschien zou het leuk zijn voor bepaalde media, maar ik ben daar dus niet bij. Ik ben de kerk nooit ontrouw geweest." In deze krant laat de deken zijn stadsgenoten bovendien snerend weten dat de doorsnee "geertenaar wat al 'te gemakkelijk doorslaat als het om roddels gaat."

Later zegt een van de hoofdverdachten in de kwestie rond het Anne Frankplantsoen zeker te weten dat de naam van deken Van der Valk vrijwel meteen na de arrestatie van Fons Spooren uit het

Een van de hoofdverdachten zegt zeker te weten dat de naam van deken Van der Valk vrijwel meteen na de arrestatie van Spooren uit het politiedossier is geschrapt. Raadsman Knoops acht zo'n ingreep wel degelijk mogelijk

politiedossier is geschrapt. Hoogleraar mr. Geert-Jan Knoops, de raadsman van Fons Spooren, meldt dat zo'n ingreep wel degelijk mogelijk is, zeker wanneer daar iets tegenover staat of wanneer er een zwaarder belang mee is gediend. ▶

De 'doodzieke' deken Wim van der Valk vindt verpozing aan de warme Costa Brava in gezelschap van zijn jeugdige acolieten.

Het dubieuze dubbelleven van topambtenaar Pieter-Jan

MET DE DIENSTAUTO OP JACHT NAAR JONGE JONGENS

"Ik moet eerlijk zeggen dat toen de kwestie van het Eindhovense Anne Frankplantsoen in verband werd gebracht met Marokkaanse en Tsjechische jongens en hooggeplaatste functionarissen bij Justitie, ik meteen aan hem dacht." Aldus een voormalige bewindsman. 'Hem' is een hoge ambtenaar op het ministerie van Justitie.

Niet alleen in Weert duiken onmiddellijk na de arrestatie van Fons Sporen op 13 mei van dit jaar namen van 'hoge omes' op. Ook worden met regelmaat en grote stelligheid verbindingslijnen met Den Haag genoemd en, nog specifiek, met de ambtelijke top.

Zo wordt er in die periode naar aanleiding van een interview met Gay Krant-hoofdredacteur Henk Krol in het tv-programma *Nova* een brief op de redactie van de Gay Krant in Best bezorgd, afkomstig van Henk Laarman. Daarin stelt Laarman (52) - aanvankelijk rechercheur bij de politie en daarna bij het ministerie van VROM, waar hij is aangesteld om interne fraude op te sporen - connecties te zien tussen een zaak die hij ooit onder ogen kreeg in Den Haag en 'het misbruik van kinderen in Eindhoven'. Laarman blijkt ontlangt na een doofpotaffaire bij VROM. In zijn strijd tegen het ontslag komt hij in contact met andere rechercheurs die eveneens te maken hebben met doofpotaffaires. Ze ontdekken een andere kwestie die volgens hem te maken heeft met de 'hoge omes' naar wie bezoekers van het Anne Frankplantsoen verwijzen.

Bezoekers van het Anne Frankplantsoen herkennen Pieter-Jan van onze foto

Laarman schrijft aan de Gay Krant over een chauffeur van het ministerie van Justitie: "Die chauffeur overleed aan een hartaanval op 50-jarige leeftijd. Dat is mogelijk veroorzaakt door spanningen op zijn werk. Wat was het geval? Zijn baas, een topambtenaar van Justitie, had de gewoonte schandknepen op te laten pikken met zijn dienstauto. Hij pleegde seksuele handelingen met de jongens op de achterbank van zijn dienstauto terwijl die chauffeur daarvan mocht meegenieten."

In zijn brief beschrijft de ex-rechercheur tevens een voorval in de hofstad: "Tien deze topambtenaar er de gewoonte van maakte zijn chauffeur om twee uur 's nachts uit zijn bed te bellen om hem op te (laten) halen bij een bekende homoclub in Den Haag en hij de dienstauto onderhield omdat hij straatloper was, knapte er iets bij die chauffeur. Hij stapte naar zijn chef en maakte melding van dit gedrag. Die chef sprak zijn DG (directeur-generaal, red.) erop aan. Die wilde geen ruchtbaarheid en daarmee ontstond een doofpotzaak die de chef op een overplaatsing kwam te staan. Die chauffeur overleed korte tijd later. De weduwe kent al deze verhalen."

'Hij pleegde seksuele handelingen op de achterbank van zijn dienstauto, de chauffeur mocht meegenieten'

Tijdens het onderzoek door de Gay Krant en Panorama naar aanleiding van, onder meer, deze brief wijst de beschuldigende vinger al snel in de richting van één bepaalde hoge ambtenaar op het ministerie van Justitie. Door sommige bezoekers en 'klanten' van het Anne Frankplantsoen wordt zijn foto herkend als een van de mannen die daar komen, anderen zeggen dat zijn gezicht hun 'verrekte bekend voorkomt'.

De bewuste ambtenaar - die wij in het vervolg van dit verhaal Pieter-Jan zullen noemen - werkt bij het ministerie van Justitie en klimt gaandeweg tot een zeer hoge post.

De geluiden uit het Anne Frankplantsoen lijken erop te duiden dat dit de man is die wordt bedoeld in de voornoemde brief van de ex-rechercheur.

Op het ministerie is het een publiek geheim dat de regenteske Pieter-Jan homoseksueel is. Zelf komt hij er niet voor uit. Gelukkig kunnen ook topambtenaren, net als zeer vooraanstaande politici, tegenwoordig gewoon homoseksueel zijn. Dat was nog maar enkele jaren geleden heel anders. Voorwaarde is wel dat ze open over hun gaardheid zijn en - net als hun heteroseksuele collega's - een onberispelijk leven leiden. Bovendien moeten ze zich houden aan die hun gedragscode, die erop neerkomt dat ze zich volledig dienen te distantiëren van alles wat zelfs maar riekt naar ongeoorloofde praktijken; al is het alleen maar om te voorkomen in een chantabele positie te geraken. 'Verborgenen' homoseksuelen, zeker als ze zich begeven op plekken waar strafbare feiten worden gepleegd, zijn niet geschikt voor een dergelijke functie. Zij lopen het risico dat ze zich kunnen laten chantageën en worden daarmee kwetsbaar.

Van de bewuste ambtenaar is bekend dat hij een warme belangstelling heeft voor jonge mannen, met name uit Tsjechië. Er zijn niet veel mensen die toegang krijgen tot het privé-leven van Pieter-Jan. Zijn meeste kennissen houdt hij op afstand. Slechts een enkeling kent zijn gaardheid. Deze vertrouwelingen gaan erin uit dat iemand op zo'n hoge post zelf wel zal weten waar de scheidslijn ligt tussen wat wel en niet oorbaar is. Kennissen van Pieter-Jan menen dat door die geheimhouding een alcoholprobleem is ontstaan.

Alleen intimi weten dat hij een veel jongere vriend heeft in Praag, Pavel Cuk. Pieter-Jan doet er alles aan om deze knappe jongeman zo vaak als maar kan te ontmoeten. Hij neemt vele gelegenheden te baat om naar de Tsjechische hoofdstad af te reizen.

De meeste Nederlandse kennissen van de topambtenaar weten waarschijnlijk niets van de bijzondere achtergronden van zijn vriend Pavel. In de wereld van liefhebbers van homoporno met jonge jongens is hij een vooraanstaand model

Na enkele jaren is Pavel zelfs welkom in zijn statige woning. De Tsjech is dan - aangemoedigd door zijn beschermheer Pieter-Jan - inmiddels student rechten aan de Universiteit van Olomouc.

In Praag gaat Pavel voor zijn vriend Pieter-Jan op zoek naar jongere knapen...

Arthur Docters van Leeuwen, de toenmalige EVD-chef en latere super procureur-generaal, zo wij in 'erse gelegenheden aan collega-juristen het verhaal hebben verteld dat hij het gevaar dat Pieter-Jan chantabel kon worden, doorzag. Hij vindt het vreemd dat de ambtenaar zijn vriend op geen enkele officiële gelegenheid durft te tonen. Ook anderen melden dat Pieter-Jan zich zelfs naar zijn gekielde theatervoorstellingen in Amsterdam (hij was korte tijd bestuurslid van een culturele instelling) altijd laat vergezellen door een zogenaamd 'vriendin'. Dit om maar vooral niet in de homobooke geduwd te worden.

Over Arthur Docters van Leeuwen gaat bij ingewijden het verhaal dat hij Pieter-Jan een keer heeft uitgenodigd voor een etentje bij hem thuis en daarbij nadrukkelijk ook zijn Tsjechische vriend Pavel inviteerde. De ambtenaar zou daar heel verschrik, bijna beledigd, op hebben gereageerd. Maar Docters van Leeuwen zou nog verder zijn gegaan door te stellen dat hij daags na het etentje iedereen op

Professor Tielman 'ONBEWUST WILLEN DEZE MANNEN WORDEN GESTRAFT'

Bij topambtenaren, zowel van ministeries als van ambassades, wordt onkrukkbaarheid verondersteld. Toch bezoeken zij dubieuze homoclubs, worden hun prostituties vervoerd per dienstauto en zijn hun chauffeurs getuige van onsmakelijke praktijken op de achterbank.

Fons Sporen weet dat hij door zijn hoge maatschappelijke positie kwetsbaarder is dan meer anonieme Nederlanders. Niettemin kennen alle prostituties in het Anne Frankplantsoen hem als de kroonprins van PSV.

De genoemde directeur van een bedrijf met 150 man personeel informeert tegen betaling de politie, waarna hij zich door de jongens die hij zojuist heeft verraden voor dezelfde prijs laat bevredigen.

De vraag luidt: waarom spelen deze mannen met vuur?

Professor dr. Rob Tielman, socioloog, homowetenschapper en auteur van het boek *Homoseksualiteit in Nederland*: "De meest voor de hand liggende verklaring is dat dergelijke mensen hun eigen homoseksualiteit niet hebben aangevoeld en onbewust hopen te worden betrap en gestraft voor hetzelfde ge-

het ministerie zou vertellen dat Pieter-Jan en zijn homoseksuele vriend waren langs geweest om daarmee 'in één klap van al dat geheimzinnige gesondemeter af te zijn'.

Hoe goed ook bedoeld, Pieter-Jan durft de uitdaging voor een 'coming out' niet aan. Dat heeft wellicht te maken met het feit dat de meeste Nederlandse kennissen van de ambtenaar niets weten over de bijzondere achtergronden van die knappe Pavel. In de wereld van liefhebbers van homoporno met jonge jongens is Pavel een vooraanstaand model. Hij speelt een hoofdrol in onder meer *Das fückende Klassenzimmer* uit de serie *Action Boys* onder regie van Roman Hysek. Later groeit Pavel uit tot regisseur van een groot aantal van dergelijke producties met spannende namen als *Crazy Cute Young Boys!*

Regisseur Roman Hysek werd begin dit jaar in ▶

drag dat zij vaak publiekelijk hebben veroordeeld. Het is een bekend verschijnsel dat degenen die homoseksualiteit het scherpst afwijzen, vaak hun eigen gevoelens onderdrukken, bijvoorbeeld door andere homo's te discrimineren. Potrammen is daarvan een agressieve vorm. Stiekem gedrag hoort zeker bij dit patroon. Dubieus vind ik de rol van de politie, die gebruikmaakt van betaalde informanten. Er zijn genoeg homo's bereid om zonder financiële vergoeding en als verantwoordelijk burger de politie op de hoogte te houden van strafbare feiten. Als kenner heb ik zelf in veel gemeenten politie en gemeentebestuur geadviseerd hoe zij het beste met problemen op homobanen om kunnen gaan. Daarbij is nooit gebruikgemaakt van betaalde informanten, wel van plaatselijke COC-afdelingen. Het verbaast mij dat de gemeente Eindhoven en Justitie naar aanleiding van mogelijke problemen in het Anne Frankplantsoen nooit een beroep hebben gedaan op mijn deskundigheid op dit gebied."

Praag door de politie opgepakt wegens handel in jonge jongens en zit daarvoor nog steeds gevangen. Wie in Praag voor dit vergrijp wordt aangehouden, wordt verdacht zich te hebben ingelaten met heel jonge kinderen. De huidige wettelijke leeftijdsgrens is er immers drie jaar lager dan bij ons. Een voormalige goede vriend van Pieter-Jan heeft de twee indertijd vaker samen gezien. Van Pavel hoort hij dat deze voor Pieter-Jan in Praag ook afspraken regelt met erg jonge jongens. Daarbij is op de achtergrond ook een toenmalige hoge functionaris van de Nederlands ambassade in Tsjechoë betrokken. (Ook zijn naam en exacte functie zijn bij ons bekend.) Samen met Pavel en Pieter-Jan maakt deze vaak tochten langs homokroegen. In 1994 zijn zowel Pieter-Jan als de ambassade medewerker betrokken bij het staatsbezoek van koningin Beatrix en prins Claus aan Tsjechoë. Bij

Verrichte ex-pornoster Pavel ook hand- en spandiensten bij het bezoek van Beatrix aan Praag?

dit bezoek zou Pavel zelfs hand- en spandiensten hebben verricht.

Als Pavel onder wordt, verandert de liefdesrelatie tussen hem en de ambtenaar van Justitie in een goede vriendschap. Pavel zet een punt achter zijn commerciële erotische activiteiten en legt zich toe op zijn studie, maar blijft nog wel belangstelling tonen in het geven van reiki-massages. Wanneer Cuk de titel *magistre* mag voeren, meester in de rechten, legt hij zich toe op heel andere vakgebieden, zoals psychologie, filosofie en theologie. In zijn boek *Ongevoene dialogen met | universum*, pleit hij onder andere voor meer tolerantie ten aanzien van homoseksuelen. Hij is de laatste jaren - om onduidelijke redenen - niet meer werkzaam als jurist. Er zijn aanwijzingen dat dit te maken heeft met de arrestatie van Hysiek. Een woordvoerder van de Praagse politie wil hier

Onder het afdak van de gemeentelijke Technische Dienst treffen de liefhebbers van 'jong vlees' elkaar.

Foto: AFP/ANSA

geen details over kwijt, maar geeft wel toe dat de naam Pavel Cuk bij hen bekend is.

Topambtenaar Pieter-Jan verstaat de kunst van het overleven. In 1996 wordt door minister Winnie Sorgdrager vrijwel de complete top van het ministerie van Justitie vervangen. Secretaris-generaal Jan Suyver en de directieuren-generaal Henk van Brummen en Henk Geven worden rücksichtslos afgesceveerd. Volgens ingewijden zijn zij daarvoor ook altijd zwaar gefrustreerd. Slechts weinigen ontkomen aan de koude sanering; Pieter-Jan wel.

In 1994 verlaat de bewuste ambassade medewerker zijn post in Tsjechoë. Pieter-Jan verliest daardoor zijn 'aasje' in Praag. Dat is het moment waarop hij volgens sommige betrouwbare bronnen voor het eerst wordt gesignaleerd rond het Eindhovense Anne Frankplantsoen. De één spreekt daarbij over een dienstauto met chauffeur, de ander meent hem te hebben gezien met een fraaie oude gerestaureerde auto.

Hij zou belangstelling hebben getoond voor de mannen die elke avond aanwezig zijn onder het afdak van de gemeentelijke Technische Dienst. In het park bestaat dan een duidelijke indeling naar seksuele deelvoorkeuren. Volwassen homoseksuele mannen die op zoek zijn naar andere jongens en mannen; heren die uit zijn op betaalde sex met Nederlandse knullen of (te) jonge Marokkaanse kraapjes en mannen met een voorkeur voor Aziatisch of Oost-Europees.

'Op het ministerie durft niemand iets tegen hem te ondernemen'

Die laatste groep is vooral te vinden bij het gebouw van de Technische Dienst, waar Wiel R. en Cor K. (zie het artikel over Weert) in mei van dit jaar door de politie worden opgepakt. De geswenste jongens zijn zelf nooit aanwezig, maar er kunnen wel afspraken gemaakt worden voor een ontmoeting later. 'Iak worden de liefhebbers, nadat ze hebben afgekeurd, doorverwezen naar een oppiekplek onder 'n brug in het Duitse Essen. Ook voor georganiseerde reizen naar Praag waarbij de bezoekeradressen vanuit Nederland worden geregeld, is dit het goet loket. Voor Pieter-Jan was juist die Praagse connectie van belang, zo menen enkele getuigen. 'n oud-bewindspersoon, gevraagd naar een actie op deze bevindingen, reageert niet eens

Een oud-bewindspersoon: 'Ik weet niet of de toenmalige secretaris-generaal van dit alles op de hoogte is gebracht. In elk geval niet door mij. (...) Ik ging ervan uit dat hij alleen seksueel omging met jongens boven de leeftijdsgrens'

geschrokken. "Ik betreurde het dat 'Pieter-Jan' nooit openlijk voor zijn homoseksualiteit durfde uit te komen. Daar heb ik het wel eens met hem over gehad. Zijn verweer was dat zijn oude moeder - hij is enig kind en zij leefde toen nog - dat niet zou kunnen verwerken. Ik heb dat gerespecteerd, maar was er niet gelukkig mee."

Deze voormalige baas van het ministerie vertelt bovendien dat de betreffende ambtenaar vaak in het buitenland was. "Hij werd door medewerkers van het ministerie gezien als een lastig mens. Ik heb vaak samen met hem gereisd. Zo herinner ik me meerdere bezoeken aan Praag. Die stad had zijn voorkeur. Hij was er vaak. In de tijd dat ik met hem samenwerkte, heb ik hem wel eens gezien met zijn Praagse vriend. Ik hoopte dat het een bestendige relatie zou worden, ik vond 'Pieter-Jan' een eenzame man die zich moeilijk kon binden. Ik wenste hem iemand die zijn eenzaamheid kon wegnemen. Ik vermoedde ook dat hij door die eenzaamheid een drankprobleem had. Dat camoufleerde hij goed, maar er waren wel aanwijzingen. Vooral als hij tijdens diners lang natafelde met een fles whisky onder handbereik.

Volgens mij kwam die Praagse vriend ook vaak bij hem logeren. Ik weet niet of de toenmalige secretaris-generaal van dit alles op de hoogte is gebracht. In elk geval niet door mij. Ik wist dat hij op jongemannen viel. Maar dat is een privé-kwestie. Ik ging ervan uit dat hij alleen seksueel omging met jongens boven de leeftijdsgrens. Dat mag je toch van een intelligent man in zijn positie verwachten. Ik had geen reden te vermoeden dat dit anders kon zijn. Dus heb ik daarvoor nooit met zijn baas, de secretaris-generaal, gesproken."

"Tegelijkertijd moet ik eerlijk zeggen dat toen de kwestie van het Eindhovense Anne Frankplantsoen in verband werd gebracht met Marokkaanse en Tsjechoëse jongens en hooggeplaatste func- ▶

tionarissen bij justitie, ik meteen aan 'Pieter-Jan' moest denken."

Ook een andere bewindsman, die nadrukkelijk anomie wil blijven, zegt al jarenlang te hebben geweten van Pieter-Jan's geaardheid met een voorkeur voor jong. Net als zijn collega blijkt ook hij allerminst geschokt. "Veel medewerkers op het ministerie hebben sterke vermoedens in die richting," zegt hij. "Maar niemand durft iets tegen hem te ondernemen. Vooral dát onderwerp is taboe. De angst regeert op het departement."

Op grond van ons onderzoek ontstaat rond de bewuste ambtenaar het beeld van een machtige, maar tegelijk ook hoogst eenzame man, die vrijwel nergens bekendstaat als aimabel. Hij wordt door medewerkers van het ministerie veelal gekenschetst als iemand die omhoog likt en naar beneden trapt. Het type dat altijd aanschuurt tegen de macht en lager geplaatsten behandelt als oud vuil. Menig nieuwe minister moet na een publicitaire of politieke beginnersfout een beroep doen op de kennis en sluwheid van Pieter-Jan. Die hulp geeft hij al te graag, wetend dat daardoor zijn macht alleen maar zal worden vergroot. Een standaardzin waarmee hij in zulke gevallen zijn hulp aanbiedt, luidt: "Mag ik uw fiets uit de wind zetten?" Hij wil daar-

Pavel, de Tsjechische vriend van Pieter-Jan, speelde de hoofdrol in pornofilms met jonge jongens

mee aangeven dat hij bereid is zelfs de moeilijkste klusjes te klaren. Toch verliest hij na verloop van tijd bijna altijd de eerst zo zorgvuldig opgebouwde vriendschappelijke band.

Ook binnen de eerder geduide culturele instelling was hij niet erg populair en Pieter-Jan moest vroeg-tijdig zijn bestuursfunctie neerleggen, omdat hij publiekelijk zijn meebestuursleden afviel. Naar buiten toe werd meegedeeld dat dit gebeurde omdat hij al zijn tijd wilde besteden aan zijn werkzaamheden op het ministerie.

Tijdens zijn loopbaan heeft de ambtenaar een paar keer gesolliciteerd naar hogere functies op de ministeries van Binnenlandse Zaken en Defensie. Of er toen al negatieve adviezen waren die verband hielden met zijn verborgen interesses en chantabele positie, is niet duidelijk. Vaststaat dat hij uiteindelijk voor die posten werd afgewezen. Hoge ambtenaren menen echter zeker te weten dat die negatieve adviezen er in elk geval wel zijn als hij een gooi doet naar een topfunctie op het ministerie van Justitie. Minister Donner zou een negatief rapport van de AIVD en de Rijksrecherche terzijde hebben geschoven. Een oud-minister: "'Pieter-Jan' moest van Donner de bewuste functie krijgen. En die kreeg hij ook."

ONTUCHT EN DE WET

In veel westerse landen, waaronder ook Nederland, gold tot voor kort de minimumleeftijd van 16 jaar waarop mensen met elkaar sex mochten hebben. Onder druk van het Europees Parlement is die wetgeving recentelijk aangepast. De ondergrens van 16 jaar geldt nu alleen voor onbetaalde sex, voor commerciële activiteiten is de leeftijd opgeschreef naar 18 jaar. Ondanks de goede bedoelingen om jongeren in bescherming te nemen, is dit onderscheid in de praktijk vrijwel onwerkbaar. Hoerentolpous vragen immers zelden naar een geboorteaakte. Met name in de laatste decennia werden kinderen steeds vroeger geslachtsrijp. Toen het Europees Parlement enkele jaren geleden vaststelde dat kinderen tot 12 jaar op de achterbank van een auto moesten worden vastgevoerd en een speciaal zijje, protesteerde met name Nederland luidkeels. Toenmalig verkeersminister Tineke Netelenbos wees erop dat 11-jarigen soms net zo fors zijn als hun ouders. In ons land lijken veel vrouwelijke prostituties minstens 20 jaar, terwijl ze in werkelijkheid nog 18 maanden worden en niet zelden zelfs 16. In de homowereld is het niet anders. In Tsjechië, kandidaat-lid van de Europese Unie, ligt de leeftijdsgrens voor

betaalde én onbetaalde sex op 15 jaar, zowel voor homo- als heteroseksuelen. Vandaar dat veel liefhebbers dit voormalige Oostblokland zien als een lolitaparadijs. Op 1 januari 2004 zal echter ook daar de wet, onder druk van Brussel, worden aangepast. Met ingang van die datum mag betaalde sex ook in Tsjechië pas vanaf 18 jaar. Overtredingen kunnen met maximaal vijf jaar cel worden bestraft.

Zowel de Nederlanders als de Tsjechische zedienwetgeving kent een ruime differentiatie van de strafmaat in geval van ontucht. Sex met kinderen jonger dan de minimumleeftijd kan in beide landen worden bestraft met maximaal 12 jaar hechtenis, afhankelijk van eventuele dwang en het toedienen van lichamelijke letsel. In Nederland staat op commerciële sex met 16- tot 18-jarigen – mits zonder dwang en lichamelijke letsel – ten hoogste vier jaar.

In sommige Aziatische landen heeft men overigens een heel creatieve oplossing gevonden om te bepalen wanneer sex wordt toegestaan. Kinderen worden geslachtsrijp geacht vanaf het moment dat ze beharing hebben in de schaamstreek.

Ook in Tsjechië, en dan met name in Praag, vinden we aanwijzingen voor de opmerkelijke handel en wandel van Pieter-Jan. Praag is de stad van de beroemde burch, het Gouden Straatje, de astronomische klok en de gotische Karelbrug. Het is de plek waar communistische architectuur kramachtig probeert de frivole bouwstijl van de bourgeoisie te overschaduwen en waar de halfloose schrijver Franz Kafka zijn protagonisten liet verdwalen in een absurd bureaucratisch labrynt.

Maar Praag heeft ook een ander imago, minder wettelijk en cultureel verpletterend: dat van hoofdstad van de Europese sexindustrie. In geen enkele van de 15 malinge Oostblokstad – zelfs niet in het zwoele Boedapest – manifesteert de schaduwzijde van het ooit verfoede kapitalisme zich zo meedogenloos als in de Tsjechische metropool. Het product porno is voor Praag een niet onbelangrijke bron van inkomsten en heeft een zuigende werking op hoe- ruit uit omliggende en armere landen zoals Polen, Rusland en Roemenië. Prostitutie, docencia lang door de Tsjechische autoriteiten botweg ontkend, tiert er even welig als de pornofilindustrie.

Voor connoisseurs typeert de vervende kreet *Czech Boys* op videobanden niet alleen een populair genre, maar geldt ook als kwaliteitslabel. Met name de Praagse homoscene is grotendeels in handen van de snoeiharde Oekraïense maffia, die zich gezinszins lijkt te storen aan de minimumleeftijd van 15 jaar die de wet hier voorschrijft. Ook in Tsjechië geldt de jongste modellen het meeste geld opleveren. Volgens filmregisseur Wiktor Grodecki, die met documentaires de schmerzzone van de Praagse kinderporno-industrie blootlegt, past de handel in sex met jongeren in de totale decadentie van het Westen. "Er komt in Oost-Europa een nieuw soort koloniatie op gang," voorspelt de geboren Pool al acht jaar geleden, "ditmaal door gegode burgers,

Minister Donner zou een negatief rapport van de AIVD en de Rijksrecherche terzijde hebben geschoven. Een oud-minister: 'Pieter-Jan moest van Donner de bewuste functie krijgen. En die kreeg hij ook'

academici en zakenlui, die zich niets aantrekken van het psychische en lichamelijke welzijn van hun slachtoffers. Dat zegt alles over de moraal van het Westen. De psyche daar is blijkbaar zo verwoest dat men dit onze kinderen aandoet. Er is in de laatste fase van het kapitalisme een nieuwe ver- de mens ontstaan, intelligent, cynisch en gevoelloos. Die mens doet niet zijn eigen samenleving onrecht aan, maar gaat ervoor naar het buitenland. Daardoor is Praag geworden tot het hartloze hart van Europa."

In Praag gaat het duo geregeld met de dienstauto langs jongensbordelen

In dat Praag zijn ook Pieter-Jan en zijn jonge minnaar Pavel Cuk bij voortduring actief. Soms laat Pieter-Jan zich vergezellen door de voornoemde hoge functionaris van de ambassade. Volgens intieme vrienden uit die tijd trekt het duo er met een dienstauto geregeld op uit om jongensbordelen te bezoeken. In welke leeftijdscategorie de ambtenaar zijn vertier zoekt, laat zich raden: vertrouwenlijgen van Pieter-Jan weten dat hij een absolute liefhebber is van 'jong vlees'. Vlees dat hij dan – en naar ▶

Scènes uit de homo-pornefilm *Das fückende Klassenzimmer*, met in de hoofdrol Pavel Cuk, de (voormalige) partner van topambtenaar Pieter-Jan.

verluidt nog steeds – bij voorkeur zoekt aan de zelfkant van het Praagse homocircuit. Alle reden dus om daar een 'fotoconfrontatie' aan te gaan...

Afgelopen maand. Club Pinocchio, op de hoek van Seifertova en Pfiběnická en drie minuten lopen van het Centraal Station van Praag, opent om 18.00 uur haar deuren. Niet veel later lonkt een twintigtal mannen vanaf een lange bank aan de linkerkant van de zaak naar jonge jongens. De klandizie in Pinocchio is internationaal, de voertaal Engels. De prostituees lijken allemaal volgens duidelijke instructies te opereren. Na enig *social eye contact* schuift een jongen aanzelend naast een potentiële klant en opent het gesprek met een standaardzin. "I am 18 years old and such very well." Het manneke beweert Jiri te heten en liegt dat het gedrukt staat. Met zijn blond-donzen perzikhuid, fijne gelatstrekken en onvolwassen stemgeluid,

"Dit is een heel goede klant van Pinocchio," zegt de chauffeur van het jongensbordeel over Pieter-Jan

kunnen wij hem onmogelijk ouder inschatten dan 14. Jiri's glimlach is aandoenlijk. Verwachtingsvol kijkt hij zijn mogelijke klant aan. Zijn zwijgen is veelbetekend: na het openbaren van zijn naam, leeftijd en professionele vaardigheden, is zijn vocabulaire uitgeput. Tot zijn teleurstelling houdt de relatie dan ook niet lang stand. "Maybe later," fluistert hij.

De vaste chauffeur van Pinocchio is een getecteerde vijftiger die luistert naar de naam Steffen Fider. Hij onderhoudt met een onopvallende taxi een exclusieve pendeldienst tussen Pinocchio Escape to Paradise, een andere homoclub die bijbaars hetzelfde management kent. Zoals een goede chauffeur betaamt, is ook Steffen wel in voor een praatje. Hij is graag bereid om onze foto van de bewuste ambtenaar nader te bestuderen. Zelfs het licht van een lantaarnaalpa is voldoende om binnen enkele seconden zijn conclusie te trekken: "Dit is

een heel goede klant van Pinocchio," meldt hij met overtuiging. "Keurige meneer, strak in het pak, draagt altijd een stropdas. Hij is recentelijk zeker drie keer hier geweest. Hij komt namelijk altijd met een eigen auto. Een grote, donkere wagen, mét chauffeur. Lang blijft hij nooit binnen. Hij kiest een jongen en vertrekt. Aardige, rustige man. Hij is rijk. Komt uit Holland... tóch?" Niet alleen chauffeur Fider herkent Pieter-Jan, ook de eigenaar van Club Pinocchio, gewend om over zijn klanten te zwijgen, spreekt bevestigende woorden.

Een zo hoge ambtenaar hoort niet thuis in een dergelijke hoerent

Bij de Praagse politie is bekend dat in Club Pinocchio werken van wie velen slechts 15 jaar oud zijn. Dat is in Tejechië tot eind dit jaar wettelijk toegestaan, maar ze zijn er ook van op de hoogte dat er nog jongere prostituees werkzaam zijn. Daarom zijn er het afgelopen jaar een aantal ingevallen gedaan, recentelijk nog drie weken geleden. Een woordvoerder van de politie bevestigt dat Club Pinocchio om die reden sluiting boven het hoofd hangt, zeker na de wetwijziging in 2004.

Is de Nederlandse ambassade in Praag wel altijd zo waardig geweest als zij erultziet?

Agenten van het Hades-team, recent teruggekeerd uit Praag: 'De informatie die we daar aantreffen, ligt zo gevoelig dat het Openbaar Ministerie ons op het hart heeft gedrukt er geen mededelingen over te doen'

Terug in Nederland stelt een ervaren topjurist, zelf bekend met de gedragscode voor hoge ambtenaren, na bestudering van onze bevindingen: "Allereerst is duidelijk dat zowel in Praag als in Nederland dienstauto's zijn gebruikt voor doeleinden die niets met het werk te maken hebben. Dat gedrag is laakbaar. Over de ontmoetingen met jongens kan ten aanzien van 'Pieter-Jan' worden vastgesteld dat – zelfs als hij alleen jongens meenam die ouder zijn dan de wettelijke leeftijdsgrens, wat in dit geval niet waarschijnlijk is – het duidelijk is dat hij die oppikte in gelegenheden waar iedereen objectief kan vaststellen dat er ook té jonge jongens hun diensten aanbieden. Als hij dan besluit daar meermaals te komen, en dus niet per ongeluk of eenmalig, dan is dat een bewuste keuze die in strijd is met de gedragscode die geldt voor dergelijke ambtenaren. Ik zou laakbaar zijn wanneer ik gelegenheden zou frequenteren waar bijvoorbeeld drugs verhandeld worden. Een zo hoge ambtenaar kan het zich in zijn positie niet veroorloven gezien te worden in een dergelijke Praagse hoerent of een Eindhovens ontmoetingspark. Zelfs als de jongens in Praag nog binnen de daar geldende leeftijdsgrens zouden opereren, dan is het nog overduidelijk dat zij jonger zijn dan wij in Nederland wettelijk aanvaardbaar achten. Dat laatste moet voor iemand die zo hoog werkzaam is op het ministerie van Justitie zwaar meeten. Het is uiterst hypocriet als hij zou vinden dat iets wat Fons Spooren zwaar wordt aangerekend, niet voor hem zou gelden."

Agenten van het Hades-team, belast met het onderzoek naar criminele activiteiten in het Anne Frankplantsoen, zijn inmiddels tweemaal afgereisd naar Praag, waarvan de laatste keer zelfs zeer recent. Eén van hen meldt: "De informatie die we daar aantreffen, ligt zo gevoelig dat het Openbaar Ministerie ons op het hart heeft gedrukt er geen mededelingen over te doen."

Jongensbordeel Pinocchio te Praag, geen plek voor topambtenaren.

VERANTWOORDING

Dit dossier is het resultaat van een uitgebreid journalistiek onderzoek dat door de Gay Krant en Panorama in gezamenlijkheid is uitgevoerd. Deze unieke samenwerking werd kort na de arrestatie van Fons Spooren tot stand gebracht. In die periode kwam de Gay Krant, mede op grond van informatie die de redactie in Best bereikte, tot de conclusie dat de zaak-Spooren weleens een afleidingsmanoeuvre kon zijn voor een veel grotere affaire, waarbij onder anderen hoge ambtenaren en een kerkelijk leider betrokken zouden zijn. In de veronderstelling dat de journalistieke onderzoekscapaciteiten dienden te worden uitgebreid, zocht de Gay Krant contact met Panorama. Na een gesprek tussen beide hoofdredacties werd besloten het verdere onderzoek gezamenlijk voort te zetten; bovendien werd afgesproken dat – indien zou worden besloten de resultaten van het onderzoek openbaar te maken – beide bladen gelijktijdig hetzelfde artikel zouden publiceren.

Verslaggevers van de Gay Krant en Panorama hebben voor hun onderzoek talloze bronnen geraadpleegd en, naast PSV-directeur Fons Spooren, tientallen direct en indirect bij de Anne Frankplantsoen-affaire betrokken personen geïnterviewd, alsmede enkele van hun raadslieden. Daarnaast is indringend en herhaaldelijk gesproken met oud-ministers en -staatssecretarissen, rechters, leden van de Staten-Generaal en van de Raad van State, officieren van justitie, (hoge) geestelijkheid in binnen- en buitenland, ambtenaren van politie en justitie, alsmede medewerkers van verschillende departementen en hun familie. Gezien de veelal hoge maatschappelijke posities die onze bronnen hebben bekleed, of nog steeds bekleeden, hebben wij hun anonimiteit zoveel mogelijk gewaarborgd.

Op grond van onze bronnen en hun verhalen in dit dossier kunnen wij het volgende concluderen: de bewuste topambtenaar 'Pieter-Jan' – van wie de echte naam bij ons bekend is – leidt op zijn minst een leven dat moreel buitengewoon gevoelig ligt, hij doet daar bovendien zeer geheimzinnig over. Gezien zijn hoge positie maakt hem dat niet alleen chantabel, het is ook in tegenspraak met zijn ambtseed en de Gedragscode Integriteit voor Bestuurders en Ambtenaren. Juist die integriteit van het openbaar bestuur is door minister Johan Remkes van Binnenlandse Zaken in april van dit jaar tot speerpunt van het beleid gemaakt.

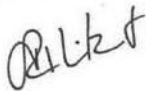
Daarnaast constateren wij dat deze topambtenaar van justitie zich inlaat met praktijken die op zijn zachtst gezegd niet onderdoen voor die waarvoor een man als Fons Spooren dit jaar is gearresteerd.

In Nederland hebben we daar een woord voor: klassenjustitie.

Henk Krol,
hoofdredacteur Gay Krant

Gay Krant

Frank Hitzert,
hoofdredacteur Panorama

PANORAMA

Voor dit dossier is achtergrondinformatie gebruikt uit eigen archief, de Volkskrant, De Telegraaf, Trouw, Algemeen Dagblad, Het Parool, NRC Handelsblad, Katholiek Nieuwsblad, Limburgs Dagblad, Brabant's Dagblad, Eindhovens Dagblad, Twentsche Courant Tubantia, De Groene Amsterdammer, Land van Weert en de Staatscourant. Ook zijn Nova, NOS Journaal, Radio 1 Journaal, Omroep Brabant, Elsevier, Profetische

Stemmen, De Katholieke Ziekte - een diagnose (Uitg. Kritik, 1994), Klem in de draaideur (Uitg. Balans, 2000) en deel 13 van de Memoires van Willem Oltmans (Uitg. Papieren Tijger, 1971-1972) en tientallen websites in binnen- en buitenland geraadpleegd.

Deze productie kwam tot stand door een unieke samenwerking tussen Panorama en de Gay Krant en is gerealiseerd door Fred de Brauwier, Adri van Esch, Henk Krol, Reel Stallinga, Goffe Struikama, Paul Tolenaar, Hans van Velde en Rita de Wit.